

□ Poppenspe(e)ltechnieken en -figuren

In de educatieve prenten- en tekstenreeks **Poppenspe(e)ltechnieken en -figuren**: een handvol (volks)poppentheaterfiguren, -attributen en -technieken nader verklaard worden algemene poppentheateronderwerpen behandeld. Foto's, grafiek, posters, tekeningen, filmfragmenten, theatertjes en poppentheaterfiguren uit de internationale collectie van het Poppenspe(e)lmuseum hebben de inspiratie hiervoor geleverd.

In kort bestek wordt in een twintigtal afbeeldingen de veelheid aan vormen van het (volks)poppentheater getoond. Ook wordt de herkomst belicht van de nationale poppenkasthelden en hun Napolitaanse voorvader Pulcinella.

Er wordt aandacht besteed aan het papieren theater, de marionettes à la planchette, het schimmen-, hand-, stok- en stangpoppenspel, het objecttheater en poppentheater uit Sicilië, Turkije, Indonesië en Japan.

De oud-Hollandse Jan Klaassen en Katrijn – en hun Franse neven Guignol en Polichinelle, de Engelse Mr Punch, Vitéz László uit Hongarije, Kasperl uit Duitsland en de Slowaakse Gašparko – komen tot leven in hun strijd met hun tegenstanders, te weten: het monster, de duivel, de Dood en het gezag. Ook zijn hun onafscheidelijke attributen te zien, zoals de bezem, de knuppel, de koekenpan, de mattenklopper en het galgje.

Woordraadsels, een (strip)verhaal, een masker, een tekening, vingerpopjes en een kleurplaat nodigen uit tot de activiteit *Zelf eens proberen?*

□ Onderwerpen, afbeeldingen en teksten

- Voorplat – Poppenspe(e)ltechnieken en -figuren.
- 0. Index – Educatieve prenten- en tekstenreeks.
- 1. Citaat – Een pop is geluidloos – Feike Boschma.
- 2. Handpoppenspel – De techniek.
- 3. Jan Klaassen en Katrijn – Trompetter – Zelf eens proberen? – Vingerpopjes.**
- 4. Pulcinella (Napels, Italië) – Kip, ei en baby.
- 5. Polichinelle (Frankrijk) – Poes, stok en galg.
- 6. Vitéz László (Hongarije) – Voorwerpen.
- 7. Guignol en Gnafron (Lyon, Frankrijk) – Linkerhand en decor.
- 8. Gašparko, een marionet (Slowakije) – Variéténummer met het schimmeltje Miško.
- 9. Siciliaanse stangpop – Razende Roeland, Angelica en cartellone.
- 10. Superstars – Nakomelingen – Zelf eens proberen? – Teken of schilder de familie Klaassen e.a., dicht of schrijf en ontvang een poster.**
- 11. Turkse schimmen – Karagöz en Hacivat.
- 12. Wayang kulit (Java, Indonesië) – Semar, Krishna en Gatotkaca.
- 13. Tableau de la troupe – Karakteristieke figuren, attributen en poppenspeltechnieken – Zelf eens proberen? – Woordraadsel.
- 14. Popjes op de plank/marionettes à la planchette – Punch en Judy (Engeland).
- 15. Ombres chinoises – Sprookjes en illuminatieprenten.
- 16. Bunraku (Japan) – Voordrachtskunstenaar en shamisen.
- 17. Handgymnastiek – Spaanse schimmen.
- 18. Papieren theater – Gordijn en Kasperl (Duitsland).
- 19. Mombakkes – Halfmasker – Zelf eens proberen? – Maak een masker, fotografeer en ontvang een presentje.**
- 20. Rarekiek – Kijkdoos.
- 21. Blik- en groentepop – Romance tussen stokpop en actrice.
- 22. Collectie – Poppenspe(e)lmuseumpamfletten, -nieuwsbrieven en -winkel – Zelf eens proberen? – Kleurplaat en afbeelding op website.**
- 23. Bibliotheek – Internet en een speurspel – Zelf eens proberen? – Woordraadsel.
- 24. Beeldmerk – Logo met tragikomische volkspoppentheaterfiguren.
- 25. Colofon – Poppenspe(e)lmuseuminformatiecentrum en Doepak.

** Twee afbeeldingen.

□ Publicaties en expositie

De reeks is ook als pdf-bestand en in printvorm beschikbaar. Losbladige set: map met 57 eenzijdig bedrukte pagina's, formaat A4, oblong en gedrukt op 100-grams biotop.

In de digitale versie op www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl verwijzen illustraties en gekleurde woorden naar websites, filmpjes, documenten of afbeeldingen over het behandelde onderwerp. Klik op het plaatje in het document voor een uitvergroting.

PDF: om de informatie zo optimaal mogelijk te kunnen gebruiken, heeft u Adobe Reader-plug-in nodig.

Extra: **Pamphlet no. 118d** (Engelstalige info), **Doepak nr. 160a** en **no. 160d** (superstars), **nr. 163** (enkele afbeeldingen), **nr. 164** (kleurplaat), **nr. 165** (plaatjes- en woordspel), **nr. 167e** (website info), **nr. 168** (QR-code), **nr. 171e** (Nieuwjaarwens), **nr. 172** (kleurplaat) **no. 181d** (plaatjes- en woordspel, Engelstalig) en **placemat** met Punch & Judy.

Illustraties: *Elsje Zwart*. Citaat: *Feike Boschma*. Adviezen:

Hetty Paërl. Conceptidee en teksten: *Otto van der Mieden*.

Prijs printversie: € 47,50 (exclusief verzendkosten). Op basis van de prenten- en tekstenreeks heeft het Poppenspe(e)lmuseum een mini-expositie gerealiseerd onder de titel *Een handvol poppenspe(e)l-technieken en -figuren*. Zie ook: **Pamflet nr. 25a** en **nr. 119**.

Poppentheater-abc

Een geïllustreerd **poppentheater-abc** op onze website geeft uitleg over de diverse (poppen)theatertechnieken, -uitdrukkingen, -begrippen en karakteristieke personages. Binnen de tekstbestanden linken enkele woorden naar een ander lemma. Zie: www.poppenspel.info.

□ YouTube

Ontdek via www.youtube.com/ottopopmus#g/p honderden internationale YouTube-filmpjes op het gebied van het (volks)poppentheater en aanverwante kunsten.

Zie: **Pamflet nr. 133a** en **Pamphlet no. 133d** (Engelstalige informatie).

□ Poppenspe(e)lpastiche

Onder de naam **Poppenspe(e)lpastiche** tonen wij een serie kartonnen tafeltheaters met een afbeelding die is gepasticheerd (nagebootst) van illustraties uit de collectie van het Poppenspe(e)lmuseum. In aanvulling op de onderwerpen die in de *pastichetheatertjes* aan de orde komen, worden prenten, figuren en foto's geëxposeerd.

Ontwerp, uitvoering theatertjes en teksten: *Hetty Paërl* en *Otto van der Mieden*.

De bijbehorende documentatie – in het Nederlands en in het Duits – met foto's van de theaters, is als pdf beschikbaar via de bibliotheeksite. Algemene informatie is tevens beschikbaar in het Frans en het Engels. Een bundeling van de printversie (37 pagina's, formaat A4, gedrukt op 100-grams biotop, ringband) is verkrijgbaar in de museumwinkel. Prijs: € 27,75 (tekst in het Nederlands of Duits, exclusief verzendkosten).

Zie: **Pamflet nr. 134e** (informatie in het Nederlands, Duits en Engels).

□ Informatiecentrum

Meer weten over het (volks)poppentheater en aanverwante kunsten? Maak een internationale reis door de wondere wereld van het poppentheater op www.poppenspel-museum.nl/onderwijs. Via www.poppenspelmuseum.nl en www.geheugenvannederland/poppenspel2 is informatie te vinden over het museum, de tentoonstellingen, de bibliotheek en de collectie. In de museumwinkel zijn briefkaarten, boeken, documentatie, lesbrieven, poppenspelletjes en poppenkastpoppen verkrijgbaar.

□ **Bibliotheek, pamfletten en Doepak**

De internationale **bibliotheek** van het Poppenspe(e)lmuseum – met bijna zeven-duizendboeken in meer dan dertig verschillende talen – is gespecialiseerd in het (volks)poppentheater en aanverwante kunsten.

Op zogenoemde **Poppenspe(e)lmuseum**pamfletten attendeert het museum op wetenswaardigheden over het poppentheater. Een **pamflet** kan het publiek bovendien informeren over thema-exposities en activiteiten in en rondom het museum.

Sommige pamfletten verschijnen ook in het **Frans, Duits en Engels** en zijn als pdf-bestand beschikbaar.

DoEPAK is onze **Poppenspe(e)lmuseumkruimelkrant**, een educatieve uitgave met allemaal weetjes, doedingetjes en plaatjes over het poppenspel. Extra hierbij zijn de *kruimelkrantkrabbels*. Deze nodigen vaak uit tot de activiteit *Zelf eens proberen?*

Enkele **krabbels** verschijnen ook in het **Frans, Duits en Engels** en zijn als pdf beschikbaar via de bibliotheeksite. Een **postabonnement** op Doepak is mogelijk.

Nieuwsbrieven

De **Poppenspe(e)lmuseumniewsbrief/Puppetry Museum Newsletter** biedt informatie over onze internationale poppen-, figuren- en objecttheatercollectie, publicaties en bibliotheekaanwinsten.

□ **Openingstijden museum, reacties**

Het museum is geopend op woensdag, zaterdag en zondag van 12.00 tot 17.00 uur. **Reserveren wordt aanbevolen**. Voor groepsbezoek kan van de openingsdagen en -tijden worden afgeweken.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties: vul via **Contact** het websiteformulier in. Veel zoek-, kijk- en leesplezier en applaus! Wij hopen u spoedig (weer) te mogen **begroeten**.

□ **Donaties**

Genoemde publicaties zijn mede mogelijk gemaakt dankzij donaties van onder andere het Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland, het De Gijsselaar-Hintzenfonds en **Vrienden van het Poppenspe(e)lmuseum**.

Scan deze QR-code met je smartphone.

- **Afbeelding:** een lezende Jan Klaassen. Plaatje uit: *Poppenspe(e)ltechnieken en -figuren*, educatieve prenten- en tekstenreeks. Illustratie: Elsje Zwart ©. Tekst: Otto van der Mieden © (2011). Digitale publicatie op www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl: klik op de **gekleurde** woorden voor hyperlinks. Bijlage: Pamflet/Pamphlet **118e**.

Poppenspe(e)lmuseum ©

Kerkweg 38 8193 KL Vorchten NL Tel.: +31(0)578 - 63 13 29 Fax: +31(0)578 - 56 06 21

www.poppenspelmuseum.nl www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2

www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs www.poppenspel.info

www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl info@poppenspelmuseum.nl